

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2025 – 2029: traject

1. Regelgevend kader

Het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de armoedebestrijding (BVR) bepalen de huidige wettelijke basis van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA).

Het tijds kader vastgelegd in de regelgeving betekent concreet dat de Vlaamse Regering het VAPA 2025 - 2029 uiterlijk 30 september 2025 moet goedkeuren.

2. Beleidskader

Het Vlaams Regeerakkoord kiest voor een duurzame en structurele aanpak van armoede, die integraal en over beleidsdomeinen heen wordt aangepakt. Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding biedt hiervoor een belangrijke opportuniteit: de opmaak van het plan biedt de kans om het armoedebestrijdingsbeleid af te stemmen tussen beleidsdomeinen en de betrokkenheid van mensen in armoede en hun organisaties bij het beleid te versterken.

Het regeerakkoord stelt verder (p.153): “ *We kiezen voor een structurele aanpak van armoede over de diverse relevante Vlaamse beleidsdomeinen heen, met bijvoorbeeld het Sociaal Klimaatplan, gezonde schoolmaaltijden, sociale woningbouw, schoolfacturen in bso, tso en kso, de sociale toeslagen in het groeipakket...*) met structurele betrokkenheid van mensen in armoede en hun verenigingen. Via het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding zorgen we voor een actieve onderlinge afstemming op Vlaams niveau en sensibiliseren we binnen de Vlaamse beleidsdomeinen over armoede. Daarnaast zorgen we ook voor de nodige afstemming met zowel het federale als het lokale bestuursniveau”.

De Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, werkt de desbetreffende passages in het regeerakkoord verder uit en benoemt de concrete opdracht voor de opmaak van het VAPA expliciet: “ *Armoedebestrijding is een verantwoordelijkheid van de gehele Vlaamse Regering. Om armoede effectief aan te pakken, is een geïntegreerde aanpak noodzakelijk die zich richt op alle levensdomeinen van mensen die in armoede leven of dreigen terecht te komen. Om*

een warm en sociaal Vlaanderen te creëren, kiest deze Vlaamse Regering voor structurele maatregelen op verschillende terreinen. (...) Via het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) zorgen we voor een actieve onderlinge afstemming op Vlaams niveau met concrete acties binnen de Vlaamse beleidsdomeinen.”

De Beleidsnota stelt verder in OD (2.1.1): “*We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid: We hebben de coördinerende opdracht om armoede in Vlaanderen op een strategische en integrale manier te bestrijden. We stellen een nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) op met structurele betrokkenheid van mensen in armoede en hun verenigingen. Deze visietekst moet een kader bieden voor een meer gecoördineerde en geïntegreerde aanpak van armoedebestrijding, waar verschillende actoren en beleidsniveaus zich kunnen op inspireren*”. (p. 48-49).

3. Afgelegd traject

Het Departement Zorg heeft met het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg reeds een proces doorlopen ter voorbereiding van het nieuwe Vlaams Actieplan Armoedebestrijding: eind vorige legislatuur werd een werkgroep samengebracht, bestaande uit Vlaamse aandachtsambtenaren armoedebestrijding en vertegenwoordigers van het Netwerk tegen Armoede, De Link, ...

4. Vervolgtraject

Het toekomstige VAPA heeft een tweedelige opzet die zowel een strategisch als praktisch kader biedt. Het VAPA wordt daarmee zowel een leidraad voor het armoedebestrijdingsbeleid van de Vlaamse Regering gedurende de komende legislatuur als een inspiratiebron voor andere betrokken actoren en overheden.

Strategisch kader: structurele en geïntegreerde aanpak van armoede

Het eerste deel van het VAPA gaat in op de structurele oorzaken en gevolgen van armoede en formuleert de kernwaarden en doelstellingen die de Vlaamse Regering wil hanteren om armoede op een duurzame manier aan te pakken. Dit gedeelte is bedoeld om ook anderen – zoals lokale besturen, middenveldorganisaties en maatschappelijke actoren – te inspireren en motiveren om een geïntegreerde en mensgerichte aanpak te hanteren in hun eigen strijd tegen armoede.

Dit deel van het VAPA bevat:

- een omgevingsanalyse over de armoedesituatie in Vlaanderen;
- uitgangspunten op het Vlaamse Armoedebestrijdingsbeleid;
- de situering van het Vlaamse armoedebestrijdingsbeleid binnen het nationale en het Europese armoedebestrijdingsbeleid;
- afspraken omtrent de opvolging en evaluatie van het actieplan.

4.1. Bepalen acties

Elke vakminister is verantwoordelijk voor het formuleren van de concrete acties, de opvolging en de uitvoering ervan, het participatieve proces met relevante stakeholders, het tijdsplan voor de uitvoering en het bepalen van budget en indicatoren voor opvolging. Het spreekt voor zich dat wanneer de bevoegdheden van meerdere vakministers gevat worden voor een bepaalde maatregel, zij hierover in overleg gaan om ook tot gezamenlijke acties te komen.

Deze acties worden volgens de voorziene timing bezorgd aan de minister bevoegd voor armoedebestrijding die deze acties bundelt onder de voorziene doelstellingen. Deze olijsting van acties in het VAPA is niet-exhaustief. De focus ligt op acties die structureel de oorzaken en gevolgen van armoede aanpakken.

We kiezen voor een wervend actieplan (VAPA) met een bundeling van een beknopt aantal acties per vakdomein en waar zinvol vakdomeinoverschrijdend. Het veel ruimere, recurrent beleid met ook sociale en armoede bestrijdende effecten binnen elk vakdomein wordt beschreven in de beleidsnota's en BBT's van de bevoegde ministers. Deze worden niet integraal hernomen in het VAPA om onnodige planlast te vermijden.

Het sjabloon waarin u de acties mag aanleveren kan u vinden in de bijlage.

4.2. Armoedetoetsen

De bevoegde vakministers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en planning van de armoedetoetsen binnen hun beleidsdomein. Bij volgende regelgevende dossiers wordt deze legislatuur een armoedetoets in het vooruitzicht gesteld:

- gezonde voeding op school
- samenvoeging huurpremie en huursubsidie tot 1 systeem
- uitwerking van bovenlokaal kader REMI-tool voor lokale besturen
- Groeipakket: uitfasering van de sociale toeslagen
- masterplan meerdaagse schooluitstappen
- Decreet Iedereen Verdient Vakantie

4.3. Goedkeuring

Op voordracht van de minister bevoegd voor armoedebestrijding wordt het VAPA voorgelegd aan de Vlaamse regering, besproken en goedgekeurd binnen de timing zoals voorzien in het decreet van 21 maart 2003.

De Vlaamse regering deelt het actieplan mee aan het Vlaams parlement en bezorgt het actieplan ook aan de SERV.

4.4. Opvolging en evaluatie

Elke vakminister is verantwoordelijk voor de uitvoering, opvolging en evaluatie van de eigen acties. Voor vakdomeinoverschrijdende acties stemmen de ministers de opvolging en evaluatie onderling af.

4.5. Timing

Om te voldoen aan de decretale verplichting om binnen twaalf maanden na aantreden van de Vlaamse Regering een VAPA voor deze legislatuur voor te leggen aan de Vlaamse Regering, wordt volgend tijdsplan vooropgesteld, hier weergegeven onder de vorm van een terugtelkalender.

26 september 2025	Goedkeuring door Vlaamse Regering
Augustus 2025	Begrotingsakkoord aanvragen
Tweede helft juli 2025	Advies IF aanvragen
Twee eerste weken juli 2025	IKW's over de tekst & ontwerpbeslissing Vlaamse Regering klaar
30 juni 2025	Definitieve ontwerptekst VAPA klaar en bezorgen aan kabinetten
26 mei 2025	Terugkoppelingsmoment HPAO
Eerste week mei 2025	Bundeling acties
30 april 2025	Bezorgen acties aan het Departement Zorg
Februari - april 2025	Formulering acties in het VAPA door de functioneel bevoegde ministers en

	administraties aan de hand van het actiesjabloon.
Februari 2025	Uitwerken van het strategisch kader

5. Weerslag op de begroting van de Vlaamse Overheid

Aan de goedkeuring van dit plan van aanpak en de opmaak van een VAPA zijn initieel geen rechtstreeks budgettaire gevolgen verbonden. Elke beslissing die nadien genomen wordt in uitvoering van het plan zal het voorwerp uitmaken van de gebruikelijke procedures.

Voorafgaand aan de implementatie van de acties van de inhoudelijk bevoegde ministers zal het advies van de Inspectie van Financiën, en desgevallend het akkoord van de minister van begroting, worden gevraagd.

De Vlaamse Regering neemt kennis van deze mededeling en werkt dit actieplan uit.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ